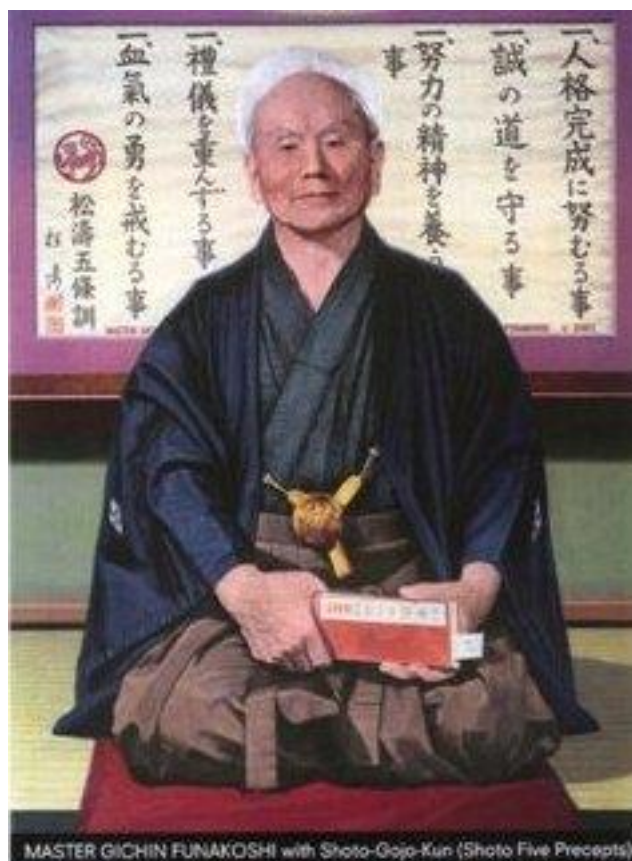

ГІЧІН ФУНАКОШІ

ФУНАКОШІ, ГІЧІН (Funakoshi, Gichin) (1868–1957), один з засновників сучасного карате, творець стилю Шотокан. Народився 24 квітня 1868 в м. Сюрі на о. Окінава в бідній родині дрібного чиновника – збирача податків. Юний Фунакоші ріс слабою та хворобливою дитиною. Турботу про виховання маленького Гічіна взяв на себе його дід, Гіфуку Фунакоші, який викладав в місцевій школі ряд класичних наук: конфуціанську літературу, грамоту, каліграфію. В школі Гічін Фунакоші подружився з сином Азато Ясуцуне, майстра Сюрі-те, одного з напрямків карате – традиційного рукопашного бою Окінави.

В 1888 Фунакоші здав екзамен на молодшого викладача початкової школи та, пішовши по стопах діда, став шкільним вчителем. Ця посада не передбачала вищої освіти, якої Фунакоші так і не отримав, однак серед жителів провінційного Сюрі Фунакоші вважався досить освіченою людиною.

В епоху Мейдзи, з введенням всезагальної військової повинності, уряд Японії став приділяти пильну увагу фізичному розвитку учнів середніх шкіл. Дані медичного обстеження середини 1890-х років на Окінаві виявили вражаючу пропорційність, силу та витривалість підлітків, які з дитинства займалися карате. До того часу армійське та військово-морське командування, узагальнивши досвід японсько-китайської війни, визнало користь бойових мистецтв для підготовки особистого складу збройних сил. В 1906 за ініціативою окінавського майстра Ітосу відбулись перші показові виступи по карате, на яких були присутні десятки офіційних осіб. В цій демонстрації приймав участь і 37-річний Фунакоші. Міністр освіти Японії Огава Сінтаро погодився ввести окінава-те, як тоді називали карате, в програму викладання середніх шкіл та деяких вищих навчальних закладів острова. З цього моменту карате отримало офіційний статус навчальної дисципліни.

В 1916 Фунакоші у складі делегації з Окінави прийняв участь в показових виступах в Кіото (Японія). В 1921 на шляху в Європу кронпринц Хірохіто, майбутній імператор Японії, відвідав Окінаву, де для нього була влаштована демонстрація ката, тамесіварі та куміте в замку Сюрі.

Принц, людина досить войовничих спрямувань, був захоплений цією демонстрацією, що в кінцевому підсумку вирішило долю карате. Громадська думка була сформована, карате отримало офіційне визнання у вищих верствах населення.

В 1922 Фунакоші приїхав до Токіо для участі в першому національному фестивалі спорту, який було організовано міністерством освіти, та познайомився з патріархом дзюдо Кано Дзігоро. Звернення до Кано не було випадковим. Фунакоші йшов на поклон не тільки до батька дзюдо, але і до президента Японської атлетичної Асоціації, президента Японського товариства Фізичного виховання, представника Японії в міжнародному олімпійському комітеті, – фактично до людини, від слова якої залежала доля будь-якого нового виду фізичного виховання в Японії. Кано запросив Фунакоші в Кодокан для показових виступів з карате і був зачарований інтелігентним і грамотним майстром с Окінави.

Заручившись моральною підтримкою Кано у справі розвитку та пропаганди карате, Фунакоші вирішив не повертатися на Окінаву і залишитися в Токіо. Дружина Фунакоші відмовилась послідувати за ним, пославшись на вірність традиціям, які наказують жити біля могил предків.

В 1922 в Токіо вийшла в світ перша книга Фунакоші Рюкю кемпо карате, в дослівному перекладі: «Кулачні методи китайської (танської) руки з островів Рюкю». Назва дуже примітна – тут підкреслюється, з однієї сторони, окінавське походження карате, а з іншої сторони, його генетичний зв'язок з Китаєм.

Накопичивши небагато грошей, Фунакоші відкрив перший крихітний зал при храмі Мейсьодзоку, який утримував за власний рахунок. Його зусилля не пройшли дарма, і у нього з'явилися перші учні. У вересні 1924 Фунакоші відкрив клуб карате в університеті Кейо. В 1925 написав нову, перероблену версію своєї першої книги, вже під іншою назвою – Рентан госін карате-дзюцу – «Мистецтво карате для загартування тіла й духу та для самозахисту». Уже в 1926 відкрився другий клуб при Токійському університеті в Ітіко. З 1927 почали діяти групи карате в університетах Васеда, Такусюку, СьоДай, Хітоцубасі. К 1930 в одному лише Токіо було відкрито біля тридцяти залів, які знаходилися під керівництвом безпосередньо Фунакоші. Майстер працював цілодобово, проводив по декілька тренувань в день в різних кінцях міста, писав статті, працював над новою книгою, яка повинна була завершити створення концепції "нового" карате. Щоб стимулювати учнів до поетапного просування в карате, в 1926 він, по аналогії з дзюдо, ввів жорстку систему звань - учнівських (кю) і майстерських (данів), присуджуючи з першого дана чорний пояс як знак вищої майстерності.

1930-і роки були дуже напруженими для Фунакоші – від нього пішов один з кращих учнів Оцука Хіронорі, який внаслідок створив стиль Вадо-рю.

В 1930 Фунакоші офіційно призначив свого сина Йосітаку шеф-інструктором престижного університету Васеда, де розташовувалась одна з найбільших шкіл карате.

Термін карате-до (карате, як духовний шлях) з'явився у Фунакоші тільки в 1935 в книзі Карате-до Кехан. Ієрогліф "до" він прийняв під впливом дзюдо, де була розроблена концепція бойового мистецтва як шляху життя. Саме в середині 1930-х років Фунакоші завершив створення теоретичної бази свого бойового мистецтва.

У 1935 реалізувалася давня мрія Фунакоші, яку він лелівав багато років, - він побудував власний зал в кварталі Мейдзуро в Токіо. Його споруда була закінчена до середини 1936. Зал дістав назву "шотокан". Саме під псевдонімом "Шото" писав колись Фунакоші свої вірші наслідуючи древніх китайських поетів. Ієрогліф "Шо" (Се) буквально означає "сосна", ієрогліф "те" - "море". З цієї миті його зал і стиль карате називався "Зал сосни і моря" або "Зал майстра Шото".

Навесні 1945 зал шотокан був до основи зруйнований під час американського авіанальоту. Загинули багато архівів і записи Фунакоші. У цьому ж році помер від туберкульозу його син і перший помічник Єсітака. Після війни Фунакоші вирішив повернутися на Окінаву, але острів окупували американці. За наказом командувача окупаційними американськими військами генерала Макартура багато жителів Окінави було переселено в Японію, і разом з ними

приїхала дружина Фунакоші. Вже літня подружня пара, нарешті, після 25-річної розлуки возз'єдналася і оселилася в містечку Оіта на острові Кюсю, але, на жаль, сімейному щастю судилося тривати недовго - восени 1947 дружина Фунакоші померла.

У 1949 в країні завершилося післявоєнне відродження карате, а фактично - становлення нового підходу до карате як до фізичного виховання, що орієнтується на спорт. У тому ж році була створена Всеяпонська асоціація карате (ЖКА), карате стилю шотокан, що насправді об'єднувала тільки карате стилю Шотокан. Фунакоші був обраний її почесним президентом.

Гічін Фунакоші був активний до кінця своїх днів, невпинно їздив на змагання, відвідував різні секції. Маючи вільний час, активно брав участь в культурному житті, особливо любив поетичні зустрічі, був глибоким і тонким поціновувачем поезії.

Помер Гічін Фунакоші в Токіо 14 листопада 1957г.

ДВАДЦАТЬ ПРИНЦИПІВ ФУНАКОШІ

1. В карате все починається з ритуалу та завершується ритуалом.
2. В карате немає першої атаки.
3. Карате є запорукою справедливості.
4. Пізнай спочатку себе, потім інших.
5. Важлива не стільки техніка, скільки досконалість розуму.
6. Дозволь своєму розуму мандрувати вільно.
7. Не думай про карате тільки в додзє ...
8. Неуважність та недбалість приводять до невдач.
9. Посвяти своє життя карате.
10. Підпорядкуй все карате.
11. Карате подібно до киплячої води: якщо не підтримувати регулярно вогонь, вона стає прохолодною.
12. Не думай про перемогу: думай про те, щоб не потерпіти поразки.
13. Дій у відповідності з діями противника.
14. Проводи поєдинок у відповідності с природною стратегією.
15. Вважай свої руки і ноги гострими мечами.
16. Виходячи з дому, уяви, що зустрінеш десять тисяч ворогів.
17. Починаючи навчання, освоюй різноманітні і низькі стійки, але потім покладайся на природні пози.
18. Ката і справжній бій - це два різні поняття.
19. Ніколи не забувай про свої сильні та слабкі сторони, обмеження свого тіла і відносність якостей своєї техніки.
20. Постійно відточуй свій розум.